

Τι να πούμε στα παιδιά...

Ευτυχώς τα κανάλια δεν ρώτησαν, στα συνήθη επετειακά ρεπορτάζ, τους μικρούς μαθητές ποιος ήταν ο Γρηγόρης Φαράκος. Αν κρίνουμε από τα δευτερόλεπτα που αφιέρωσαν τα δελτία ειδήσεων στον θάνατο αυτής της μεγάλης προσωπικότητας της Αριστεράς, οι απαντήσεις των μαθητών θα ήταν πιο αστείες από εκείνες που ακούσαμε όπως π. χ. «την 25η Μαρτίου γιορτάζουμε την απελευθέρωσή μας από τους Γερμανούς».

Τα ρεπορτάζ που γίνονται στις αυλές των σχολείων δις ετησίως (28η Οκτωβρίου και 25η Μαρτίου) και επιχειρούν να δείξουν την άγνοια των μαθητών για την ελληνική ιστορία κατάντησε ένας βαρετός θεσμός στα τηλεοπτικά πράγματα. Πιθανώς αποτελούν και χλεύη στη νέα γενιά, αφού κάποιος «φάροι της γνώσης» με το ματσούκι ρωτούν τους αδαείς μαθητές για τα ιστορικά γεγονότα κάθε επετείου.

Φυσικά οι τηλεθεατές δεν βλέπουν όλες τις απαντήσεις, αλλά τις πικάντικες. Εκείνες που θέλουν τον Καραϊσκάκη γήπεδο, και τον Αθανάσιο Διάκο ρεστοράν στο 200ό χλμ. της Εθνικής Οδού. Αυτά τα τηλεοπτικά ρεπορτάζ αποτυπώνουν τίποτε, παρά το άγχος των αρχισυντακτών να γεμίσουν με ανοησίες την «μπενχουριάδα» που ονομάζουν «δελτίο ειδήσεων».

Πιο αήθης όμως πρακτική είναι οι μορφασμοί και τα σχόλια των τηλεπαρουσιαστών μετά το ρεπορτάζ σχετικά με την άγνοια των μικρών μαθητών. Εκείνοι που δεν βρήκαν χρόνο στο δελτίο ειδήσεων ή δεν μπόρεσαν να εκτιμήσουν την ιστορική συνεισφορά ενός Γρηγόρη Φαράκου, θλιβονται για το γεγονός ότι 12χρονα παιδιά δεν γνωρίζουν την Ιστορία. Μια ακόμη ιστορία δημοσιογραφικής υποκρισίας...

Η προβληματική όμως σχέση της νέας γενιάς με την ιστορία δεν προκύπτει, από τις τηλεοπτικές ανοησίες που μεταδίδονται, αλλά από τη δημοσκοπήση της VPRC που δημοσίευσε το Σάββατο η «Καθημερινή». Το πιο ανησυχητικό στοιχείο της έρευνας υπήρχε στον πίνακα «ενδιαφέρον για την ελληνική ιστορία». Εκεί ανακαλύπτουμε ότι το 27% των νέων 18-24 ετών δηλώνουν ότι δεν νοιάζονται για το τι έκαναν οι πρόγονοί μας -προς δόξαν όλων εκείνων που κόπτονται για την εθνικώς ορθή διαπαιδαγώγηση των νέων και ζητούν να αποσυρθεί το βιβλίο της ιστορίας ΣΤ' Δημοτικού και να επιστρέψουμε στο «παλιό, καλό» εγχειρίδιο. Το 29% της ίδιας ηλικιακής κατηγορίας δεν αναγνωρίζει την επέτειο. Κάτι που σημαίνει ότι η παλιά διδασκαλία της Ιστορίας απομακρύνει τους νέους. Οι αγαθοί μύθοι και οι νοηματικές ασυνέχειες στην ιστορική αφήγηση (για να εξυπηρετηθούν εθνικά ιδεολογήματα) δεν γίνονται κατανοητά από τους νέους κι αυτοί αντιδρούν στρέφοντας την πλάτη τους στην Ιστορία.

Η πολεμική στο βιβλίο της ΣΤ' Δημοτικού δεν έχει να κάνει με τα λάθη του. Σφάλματα υπάρχουν και σε βιβλία Γεωγραφίας και γι' αυτό το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο ακολουθεί τη διαδικασία ελέγχου και διόρθωσης. Ένα χρόνο μετά την κυκλοφορία κάθε βιβλίου συλλέγονται οι παρατηρήσεις εκπαιδευτικών και ειδικών ανά γνωστικό πεδίο και κάθε εγχειρίδιο διορθώνεται. Η πολεμική έχει να κάνει με τον τρόπο που αφηγούμαστε την Ιστορία στα παιδιά. Αντί να την κάνουμε ενδιαφέρουσα και με λογική συνοχή (κάτι που παρ' όλα τα λάθη του επιχειρεί το συγκεκριμένο εγχειρίδιο) τη στρεβλώνουμε κατά τέτοιο τρόπο που τα παιδιά διστάζουν τις αντιφάσεις. Και αδιαφορούν.

Έχουμε χρέος προς τη μεγαλειώδη ιστορία αυτού του τόπου να την αφηγηθούμε χωρίς παρωπίδες και σκοπιμότητες. Η μέχρι τώρα προσέγγισή της δεν βλάπτει την ιστορία - αυτή υπήρξε ασχέτως της χρήσης που εμείς κάνουμε. Βλάπτει όμως τη νέα γενιά: το ένα τρίτο απ' αυτούς δεν ξέρει καν την επανάσταση. Οι υπόλοιποι δεν κατανοούν τη σημασία της. Όχι μόνο για την Ελλάδα, αλλά ως παγκόσμιο ιστορικό γεγονός.

Δημοσιεύτηκε στην εφημερίδα «Καθημερινή» στις 30.3.2007